

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi poli. in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za ¼ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIV.

V Ljubljani, 6. sušca 1891.

List 10.

Terpljenje Jezusovo.

(Po starodavni pesmi nekoliko oglašena.)

Oko jokaj, serce pokaj
Prevelike žalosti.
Kaj je Jezusu terpeti,
V strašnih bolečinah mreti,
Da bi rešil grešni svet,
Sveti raj odperl nam spet.

Oko jokaj i. t. d.
Jezus pot potí kervavi,
Ti si grešnik kriv gizdavi!
Teža grešnih mu strahót,
Glej! kervavi déla pot.

Oko jokaj i. t. d.
Kak da On za greh žaluje,
Pot kervavi to spričuje,
O žalujmo tudi mi,
Objokujmo ga vse dni.

Oko jokaj i. t. d.
Božje Jagnje je izdano,
Neusmiljeno zaklano,
Vso presveto drago kri,
Nam za spravo On dari.

Oko jokaj i. t. d.
Judje Jezusa zvezali,
Pred sodnike ga peljali,
Ga suvali na glavo,
Bili, vlekli ga strašnó.

Oko jokaj i. t. d.
K steburu so ga privezali,
Grozno topli, razbijali,
Da poslednjič oslabí,
V lastni kervi omedlí.

Oko jokaj i. t. d.
Tvoja, grešnik, glej, pregreha
Bičat' Jezusa ne neha;

Vselej ko ponavljaš greh,
Tepeš Ga po udih vseh.

Oko jokaj i. t. d.
Krono s ternja so Mu zvili,
Djali na glavó, Ga bili,
Dali žezlo — terst v rokó,
Ga kot kralja sramoté.

Oko jokaj i. t. d.
So pred Njim poklekovali,
Ga molili, zapljuvali:
Smertni greh, o človek moj!
Ponoví Mu muko tvoj!

Oko jokaj i. t. d.
K smerti so Ga obsodili,
Muke strašne pomnožili,
Križ mu dali na ramó,
Da ga nese na goró.

Oko jokaj i. t. d.
Med suvanjem nečloveškim
Jezus pade s križem težkim:
Terdovratni grešnik vsak,
Križ naklada Mu težak.

Oko jokaj i. t. d.
Že so jeli Jagnje klati,
H križu s žebli pribijati;
Grešnik, smertno ko grešiš,
Vselej z Judi Ga moriš.

Oko jokaj i. t. d.
Jezusa na križ pribili,
Niso serda ohladili;
Še pijačo pregrenko,
Žolča s kisom mu dajó.

Oko jokaj i. t. d.
V strašnih mukah, od Očeta
Zapuščen in vsega sveta,
Ure tri na križ razpet,
Zvoli On za nas umret.

Oko jokaj i. t. d.
Je umerl nagnivši glavo,
Rešil nas, pridobil spravo;
Nam pa dragi ta odkup
Pokončá pregrehe strup.

Oko jokaj i. t. d.
Po terpljenja smertni sili,
Daj nam milost, Jezus mili,
Prav se pokoriti zdaj.
In doseči sveti raj.

Radoslav.

JAKOB,

po uamiljenji božjem in apostolskega sedeža
milosti

knezoškof ljubljanski,

*vsem vernim svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda
in Zveličarja našega Jezusa Kristusa!*

(Dalje.)

Moja nadaljna beseda pa velja nam vsem in se glasi: Ne pozabimo, da smo od Gospoda Boga vstvarjeni za resnico in resničnost. Kolikor vestneje se tega deržimo, kolikor bolj se vterdimo v ljubezni do resnice in resničnosti, toliko bolj smo tudi zavarovani pred krivo prisego. Ker prisega sloni na resnici in resničnosti: na resnici in resničnosti pri tistem, ki prisega: na resnici in resničnosti pri tistem, pri katerem se prisega, pri Bogu!

Ravnokar izrečeni opomin bi se utegnil sicer komu nepotreben zdeti, in vender kratko malo ni tako. Naš čas, žal, resnici in resničnosti in s tem svetosti prisega ni nič kaj prijazen. Kaj vse se vender in le prepogosto vporablja v neke verste časopisju — in v njem se pač najbolje upodablja čas — da se zoper resnico — laži pomaga na noge: da se zakrije in zagerne strup krivih načel in pogubnih namenov: da se spravi ob moč najvišja in najvažnejša vseh resnic, sv. vera, in da se prepereči delovanje njenih služabnikov, ob jednem pa, da se preslavlajo nasprotniki sv. vere in hvalijo njihovi nameni. In razven tega, kolikrat vidimo rabiti po svetu jako dvomljiva sredstva, da bi se vender le pomagalo hudobnežu niti kazni, krivici pa do zmage! Ne, naš čas s svojim dejanjem nič kaj ni prijazen svetosti prisega. Dasi se ne dá izgovarjati, vender nas slednjič ne osupne, če marsikdo konečno zaničljivo-dvomeče s Pilatom vpraša: „Quid est veritas?“¹⁾: Kaj je resnica? in če potemtakem nič več oviran po višjih verskih ozirih, nazadnje tudi on zaide do krive prisega, ko namreč vidi, kako pogosto in

nevznemirjeno zmaguje laž in obrekovanje, prevračevanje in zavijanje.

A prav zato se mora s toliko večjo skerbjo gojiti vestnost in neomajljiva ljubezen do resnice, kolikor sovražnejši je čas in kolikor škodljiveji njegov vpljiv. Nikdar torej naj ne pride laž čez naše ustnice: „ker navada v nji ni dobra“, kakor pravi sv. pismo.¹⁾ Zlasti pa naj stariši — da to precej izrečno omenim — ne terpe malomarno, če jih njihovi otroci nalažejo, bodisi tudi v najmanjši stvarici. Ker „kdor govori laži, se pogubi.“²⁾ in usta, ki lažejo, umoré dušo“³⁾ kakor drugje sveto pismo pravi. Z malim se začne, in napreduje se z vedno večjim, če se s početka posreči, in če se vidi, da se ne zmenijo za to. Kdor se s pervega ne ustraši laži, da ulovi kak dobiček, se s časom tudi ne bo ustrašil krive prisega. Ali veste, kolika resnicoljubnost naj odlikuje kristjana? Poslušajte! Naš Gospod in Izveličar Jezus Kristus pravi: „Vaš govor bodi: da, da: ne, ne!“⁴⁾ to je: mi moramo biti tako vdani resnici in resničnosti, da nam v dokaz resnice zadostuje že sama besedica „da“, ali „ne“, in da prisega tedaj še celó treba ni. Ker odkod potreba prisega? Odtod, ker se z jedne strani tolikrat resnica žali: in ker se z druge strani naši resničnosti premalo zaupa, tedaj „od hudega“, kakor pravi Gospod. Zato opominja ravno tam: „Nikar ne prisegajte,“ t. j. bodite tako popolni, da priseganja med vami ne bode treba. Ker čeprav prisega sama za-se ni hudobna, je vender od hudega, ker ima za vzrok človeško slabost in grešnost, kakor zdravilo bolezen. Te bolezní in slabosti se odkrižati, kolikor moč, to je naša naloga: in to storimo, če vestno, značajno kažemo ljubezen do resnice, če odločno zavračamo in pobijamo laž, kjerkoli in kakorkoli se nam derzne postaviti nasproti. Na ta način najboljše skerbimo za svetost prisega.

Pa še drug opomin si moramo povzeti iz nauka o prisegi. Kakor smo slišali, je prisega jedno najbolj vzvišenih dejanj verskega česčenja božjega. Od tod sledi neposredno to-le: Kjer je verski čut gorak, kjer je vera v Boga živa, kjer je česčenje božje pravo in resnično, ondi imajo tudi prisego v časti. Žal, da naš čas tudi v tem oziru nikakor ni vgoden svetosti prisega. Ko vravnava javnih zadev v marsičem ne gleda na vero in njeno varhinjo, sv. cerkev, je že to silno prelomljenje zvestobe nasproti Bogu, kateremu smo vender pri sv. kerstu zaprisegli brez-pogojno vdanost. Je-li mogoče, da vsled take nekako postavine odpovedi nasproti Bogu ne

¹⁾ Joann. 18. 38.

²⁾ Sir. 7. 11. — ³⁾ Prov. 19. 9. — ⁴⁾ Sap. 1. 11. — ⁵⁾ Matth. 5. 37.

terpi tudi nedotakljiva svetost prisege in vezavna njena moč? da ne terpi neizrečeno velike škode? Zares takoj nastane vprašanje: ako se zvestoba do Boga ne ceni in ne čisla preveč v drugih ozirih, zakaj pa vender ravno pri prisegi? Morebiti zato, ker nam je tako koristno in potrebno? A rečem: moramo li biti Bogu zvesti in spoštljivo vdani samo zaradi koristi, ki jo ima občinstvo iz takega ravnanja? To bi pač bilo ponižati Boga, najvišje bitje, v golo sredstvo, ki naj bi nam služilo, da se moremo toliko varneje in brezskerbneje vtopiti v časne reči, in toliko brezvestneje uživati svet! Ako je kaj takega dovoljeno nasproti Bogu, tedaj se tudi ni čuditi, če marsikdo meri tudi prisego edino le po vsakokratni koristi, katero mu donese ali odtegne. — Toda, še več. Po postavah naše dobe ni nemogoče gojiti v imenu neke tako zvane vednosti (?) tudi najbolj golo brezboštvo. Ob enem se hoče proglašati kot dolžnost postavodajalne pravičnosti, ne motiti celo takega brezbožnega počenjanja. Ni li z vsem tem zadan prisegi vsaj načeloma smertni udarec?

(Konec nast.)

Nazaj k načelom kerščanskim!

(Dalje.)

S strašnimi bogoklestvi pa terdijo brezverci, češ, da vera Kristusova se je že preživela in da se z njo le še slepi dalje prosto, nevedno ljudstvo; da omikanci je ne potrebujejo, da na njeno mesto je stopila splošna omika in izobražba, ki more človeka oblažiti tako, da mu je vera nepotrebna. — Hočejo se ponášati, da so s tem kaj novega rekli.

Ta napad na Kristusa pa ni nov, a še manj je opravičen. To neumno in lažnjivo očitaje je stara šara, kar se nahaja že v prvi kerščanski dōbi: Nevedni filozof Celz in malopridni Lucijan iz Samosate prav enako napadata Kristusa, češ, da so njegovi nauki le za nižjo druhāl in da njega čestī le neka soderga, ki ima sicer dobro serce, a je pri tem neumna in neomikana. Pa naj čitajo tudi odgovore, s katerimi so slavni Origen in drugi apologeti zavernili take brezbožne napade. Vprašamo le, ali je res splošna omika sposobna nadomestiti Kristusa in človeka osrečiti? Poglejmo, kako sodijo o omiki in znanji že stari modrijani. Platon n. pr. pravi: „Brez kreposti morejo biti véde le zelo škodljive“ (Alcib.) In na drugem mestu govori: „Vsaktera vednost brez pravičnosti in kreposti je le nekaka spretnost delati hudo.“ Kreposti in pravičnosti pa si ne moremo misliti brez žive, terdne vere. Čemu bi neki bili krepostni in pravični, če bi po smerti vse minulo in bi ne bilo pravičnega Boga, ki v drugem življenju pravične plačuje, hudobne kaznuje. Potem bi bila čednost, poštenost prazna reč! Ktera pamet more to terditī?! Res je, da jih je novodobna „omika,“ ki se ne meni za Kristusa, mnogo odtergala sv. Cerkvi;

toda, ali so pa ti tudi srečni?.. Ne! Čim večja je liberalna omika, tem večji je duhovni in družinski propad tam, kjer se širi brezverstvo. Ta olika je rodila mnogo najhujših spák kot socializem, komunizem, nihilizem, čegar še tolika izobraženost in omika ne bode nikdar odpravila, če se ne verne zopet k edino pravim načelom kerščanskim: Poglejmo v velika mesta, kjer ima omika in izobražba gotovo biti največja: kako je tukaj z moralo, s čednostjo, poštenostjo? Groza in strah mora spreletavati človeka, ko čita vsak dan, kako se množi sleparstvo, tatvina, nesramnost, samomor za samomorom. Nočemo zagrinjala dvigati še višje, da se ne pokažejo vse ostudne pége in maroge velikomestnega življenja. Zadostuje naj to o samomoru, ki je največja krivica, ki jo more človek storiti Bogu, sebi, svojemu bližnjemu in državi, — pa tudi naj večja nesramnost, ki jo samomorivec v grob seboj nese! Dežela francoska, ki se ponosno imenuje središče brezverske moderne omike, propala je v moralnem oziru tako globoko, da vsi njeni državniki s strahom zrč v bodočnost. Sv. kerščanski zakon, ki staršem veleva po kerščansko zrediti in zgajiti otroke, katere jim Bog dá, ne spoštuje se več. Roka se brani poznarnjevatī ostudnosti, ki tudi narod ugonobljujejo. Po pravici je rekel eden nemških socialnih demokratov: „Francije se nam ni treba bati, uničila bode sama sebe.“

Taki so torej sadovi brezverske novošegne omike. Zato se ljudje, ki še količkaj trezno mislijo in sodijo, po pravici bojé, kam pride človeštvo, če se bode tako dalje gnalo. P. Alb. M. Weiss, duhoviti današnji apologet, pravi v svojem govoru „der moderne Mensch“, da od novošegne, brezverske kulture pijanega človeštva ne moremo drugega pričakovati, kakor da bo gazilo še naprej toliko časa v blatu, dokler ne bode popolnoma onemoglo. A potem, da se bode zrušilo vse in iskalo pomoči tam, kjer jo je še moč dobiti — povernilo se bode zopet h Kristusu in pribežalo v materno naročje sv. katoliške Cerkve. To je očitno. Kajti poskuša se tako in tako in rabijo se različna sredstva: ali rešitve je ni od nikoder. Omika brez verske podlage je dati ne more; rešiti človeštvo more le Kristus. Cerkev katoliška s katoliško omiko, ktera se stavi na načela kerščanska. Edino le kerščanstvo pa je za to tudi sposobno. Sicer brezbožni Goethe sam mora to priznati: „Naj duševna izobražba še toliko napreduje, naj se naravoznanstvo še bolje razvija in človeški duh dviga kolikor drago, nikdar ne bode presegal visokosti in npravne kulture kerščanstva.“

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Občni zbor katoliške družbe za l. 1890.) (Dalje.) Da bi se tudi v naši domovini pogledu Nemcev, Lahov in Čehov priredil katoliški shod, se je razgovarjalo in posvetovalo v dveh odborovih sejah, v katerih se je enoglasno spoznala silna važnost in potreba takega shoda in v ta namen zvolil se je poseben iz 8 članov obstoječ odbor.

Knjižnica se je l. 1890 pomnožila za 22 bukev, ter sedaj šteje 3584 knjig. Poslužujejo se je društveniki pridno.

Denarstveno stanje naše družbe se razvidi iz tiskanega računa, ki ga v. č. gospodje imate v rokah. Dohodkov bilo je skup 1391 gld.

Ti razni viri so: Od tombol, kakor je že omejeno, 318 gld. 52 kr., od katerih se pa stroški inajo odšteti; obresti od državnih obligacij 31 gld. 50 kr.; za prodane knjige 44 gld. 80 kr. in 370 gld. iz hranilnice.

Troškov pa skup 1705 gld.

V primeri dohodkov 1591 gld. 2 kr. s troški 1705 gld. 11 kr. se kaže primanjklje 114 gld. 12 kr. (V poročilu je bilo vse posebej naštetu. Vr.)

Konečno iskrena zahvala vsim blagim gospodom, ki so posrednje ali neposrednje pospeševali ljudomile namene katol. družbe, bodisi v Ljubljani, bodisi po deželi, ter jo krepko in vspešno zunaj zastopali!

Govor podpredsednika A. Č. pri 22. obnem zboru katoliške družbe.

Večkrat že bilo je tukaj govorjenje o živi potrebi, o lepem namenu in o premalem vspehu katol. družbe; svetovala so se tudi razna sredstva za živahnije življenje in obilneje razširjenje našega društva, in kljubu temu ta živo potrebna družba le malo napreduje, le piči sad rodi. Dovolite zato meni, ki sem ji kumoval pri rojstvu in pri kerstu, da spregovorim še enkrat nekatere besede o potrebi in ovirah naše družbe.

Sicer je dandanes pri nas stan in položaj katoliške Cerkve in njenih udov sploh ugodniši in boljši, kakor je bil o začetku naše družbe. Katoliško življenje se je bolj obudilo na vse strani in v raznem oziru; število konservativcev in zavednih katoličanov se lepo množi po vsih deželah, ker vidijo, da dosedanja liberalna ali brezverska pot pelje v нравni in gmotni propad. Viši duhovni pastirji spodbujajo svoje verne prav z apostoljskimi listi za novo življenje in vnemo, preskerbje jim pogosto potrebne misijone, vpeljali so novih cerkvenih redov, bratovščin in razne katoliške družbe, n. pr. družbo sv. Vincencija, družbo treznosti i. d. osnovala se je tudi pri nas katol. politiška družba, napravile so se potrebne sirotišnice, živo se je priporočevala verska šola in verni so se navdušeno podpisovali i. t. d. Take lepe cvetlice so jele v naši dobi bujno rasti in dajejo prijeten duh, pa tudi brez sadu ne bodo ostale.

Tudi to je vreden znak, da se dandanes vedno bolj loči dobra in slaba stranka, da pojema polovičarstvo, katero je nekdanj obče kraljevalo in dobro seme morilo. Zdaj se loči in naj se popolnoma loči resnica od laži, pravica od krivice, luč od teme, da v slehern, kam se obrniti in stopiti, na desno ali na levo, in naj ne slepi hinavščina in brezznačajnost; vsak se odloči in pokaži, ali si z nami ali zoper nas! Nemec pravi: Farbe bekennen.

Dasiravno se je pa marsikaj na boljše obrnilo in boljše dobo obeta, je vendar v drugem oziru nevarnost sedaj še večja memo nekdanj; in zato odločno terdim, da je dan danes naša družba še bolj potrebna, kakor je bilo to o njenem začetku. Kajti takrat smo še stali na podlagi znanega konkordata, kterega je priznavala tudi država, takrat še katoliška; sedaj je že davnej podert ta

močni steber od vlade in večine poslancev; država je po temeljnih zakonih brezverska, ktera se pri svojih podložnih, vradnikih in tudi pri šolah, ne meni za vero; katoliška cerkev nima predprave pred judovsko, krivoversko itd. Takrat so bili na čelu očitni nasprotniki katol. cerkve, Jiskra in Jiskrovci, kteri so skovali glasovite brezverske zakone, ki so samostanom in cerkvi pravice in prihodke kratili in premišljevali bajke a la Barbara-Ubrik; toda ti očitni nasprotniki so bili morebiti menj nevarni, ker so se mogli verni braniti; sedanji hinavski liberalizem pa skrivaj spodjeda zdrave korenine, bodi si liberalizem judovski ali magjarski, nemški ali slovenski; ta bolj na skrivnem pika, ščiplje, spodjeda, in je zato bolj nevaren in škodljiv, ker prav po framasonsko skriva svoja načela in namene.

Ta novodobni liberalizem je pravi „lucus a non lucendo“, t. j. on ni, kar latinska beseda (liber, liberalis) pomeni: prostoljuben ali radodaren, temuč pravi trinog, ki hoče sam vse v svojo oblast spraviti, cerkveno in svetno, duše in telesa; ta hinavski liberalizem je pravi sebičnež, ki ne priznava nobene viši oblasti; prevzeto govori kot faraon: kdo je Gospod viši od mene, in zlasti o Kristusu kriči: „Nolumus hunc regnare super nos.“

Zato je v tem oziru zdaj položaj katol. cerkve po mnogih krajih hujši memo dobe javne sile o začetku naše družbe. Da se tega prepričamo, se ozrimo najpopred na žalostni stan sv. Očeta; takrat je še kraljeval na pravičnem svojem pristolu; prostovoljci in Francozi so mu bili močna straža; zdaj je Kristusov namestnik oropan jetnik, stiskan in zapuščen od vsih, da sam britko toži, kako neznošen je njegov stan: „torcular calcavi solus“, bi smel po pravici reči. Pustino „blaženo Italijo“, kjer bi zapuščene nune glada poginile, ko bi jih drugi narodi ne podpirali. Poglejmo v Avstrijo, kjer v središču brezverski jud kristjana žuli in zasmehuje, kjer liberalno vseučilišče domači in ptuji mladini svoja načela oznanuje, kjer radikalni mladočehi prederzno budé že davnej pokopani husitizem, kjer mladi Slovenci slavijo narodnost nad vero in cerkev, ter s svojimi prostomišljaškimi časniki verni narod v brezverstvo ali razkolništvo vabijo, poštenjake, sv. Očeta, škofe, duhovne pa neolikano psujejo in gerdijo. Zdaj sodi in povej, ali ni ta stranka skozi in skozi nasprotna cerkvi in njenim resnicam, ali niso ti posrednji sovražniki nevarniši memo očitnih preganjavcev?

Sicer terdijo ti naši liberalci, da so tudi katoličani, pa kakšni? pravi gotovo ne! Le kratko rečem: Ako daste besedam pravi pomen, je katoličanstvo le eno, in to je rimsko; kajti tam je skala, na katero je Kristus zidal svojo cerkev; tam je poglavar te cerkve in naslednik sv. Petra (kjer je Peter, tam je cerkev); tam je namestnik Kristusov, kteri je zročil Petru ovce in jagnjeta, t. j. vso čedo vernih; zato tudi tukaj veljajo znane besede: kdo r ni z menoj, je zoper mene. Sicer pa ne odloči ime, temuč vera in edinost. Tudi znani Rongijani so se imenovali katolike, pa so bili nekaj krivoverci, nekaj brezverci. Tudi novejši starokatoliki so zlorabili ime katolikov, pa so bili kot krivoverci izobčeni, ker so tajili katoliške resnice. Tudi današnji liberalci se imenujejo katolike, pa s tem

imenom slepé sebe in druge. V resnici so navadni liberalci večinoma brezverci, bodi si panteistični, ali idealistični, ali materialistični, vsi se družijo v brezboštvo, kajti večidel še ne priznavajo osebnega Boga, ne božje natore Kristusove, še naj menj pa cerkveno od Kristusa postavljeno oblast in njene zapovedi; kako se potem morejo in smejo imenovati katolike, ko vendar večna Resnica sama govori: kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in grešnik!

(Konec nast.)

V Gradu, 8. sveč. 1891. V prilogi Vam pošljem pismo, katero sem prejel od P. Franca, opata iz Mariannahilla v Natalu — južne Afrike. Pismo je prišlo od tam na Pater Severina Grim-a v Würzburgu, St. Peter 8. in ta ga je poslal meni. Da bote vsebino pisma ložej razumeli, naj opomnim, da je pretečeno poletje Br. Stanislav iz Mariannahilla, poslan od P. Franca, tukaj pobiral miloščino za ondótni samostan in za štacije, vstanovljene od oo. trapistov. Temu bratu sem bolj v šali rekel, da naj eno štacijo imenujejo Bled, Veldes, ker so prejeli že veliko družih imen, Mariji posvečenih božjih potov. To je brat opatu Francu sporočil, in na to je prišlo naslednje pismo. Ker Vas omenja, da ste mu bili vedno naklonjeni in ker v pismu naznanja željo, da bi mu tudi iz Kranjskega poslali kaj kandidatov ali kandidatinj za trapistovske misijone, torej Vam pošljem pismo, da morebiti kaj iz njega za „Danico“ porabite.

Jos. Razboršek, dekan.

Trapistovska opatija Mariannahill, Natal, v južni Afriki. — Čast. gosp. župnik! Iz lista našega Br. Stanislava vidim, da Vi, čast. gospod, ste nam velike milošnje naklonili. Bog Vam poverni tisučerno! Rad bi lepi Bled tukaj z imenom v spominu ohranil, pa dosedanje staje že vse imajo imena in praanje je pač, če bomo zmožni še novih vstanavljati, ker naši izdajki so vse preveliki, da si dosedanje ohranimo. Naravnost neverjetno je, kolike stroške nam delajo naše podružnice. Osem lét je, odkar neprenehoma zidamo: 60—70 rokodelcev neprenehoma séka, téše, žaga, tolče, zida, maže itd. To dela do sile troškov, pa vse to nam nič ne povračuje s kacinimi prihodki, ker vse to sami potrebujemo, kajti nas je 700 glav dan na dan in nihče za to nič ne plača. Mislil bi, da je že poštena vás, ktera zamore enemu kovaču leto in dan dosti dela dajati. Mi pa potrebujemo celo leto neprenehoma po 8 kovačev, po dva ducata mizarjev, ducat kolarjev itd.; in to le samo za naše potrebe. Za 700 ljudi samo predpase in sandalje stane že precejšnega kapitala — toda moram jih popolno oblačiti od glave do nóg, celo še dvojnato in trojnato za merzle večere; v Evropi si komaj kdo more misliti, koliko stane naš misijon. Vse se mora delati na novo — nova facio omnia, in vsaka podružnica stane toliko, kolikor v Evropi vstanova novega samostana, pa še veliko več; zidanje kapucinskega ali frančiškanskega samostana je igrača v priméri misijonske štacije „a la Trappe“ (trapistovske), ker potrebujemo dvojnatih stanovanj, dvojnatih celic, delavnic, gospodarskih poslopji, obertnih naprav, ker mi moramo vse učiti, poljedelstvo, rokodelstvo, obertnijo in po nekoliko se pečamo z umetnijo, s slikanjem, tiskarstvom itd. itd. Tukaj ni ničesar, tedaj vse novo mora biti. Poprej za vso južno Afriko ni bilo nobenega katol. časnika, nobene

katol. tiskarne — vse je bilo poganstvo in protestanstvo.

Pa smo tudi že dognali dotlej, da protestantje pri nas tiskati dajejo; in sicer ravno zdaj neki protestanški dekan anglikanske cerkve.

Povsod iščejo za službe deklic in dečkov iz naših naprav, tudi protestantje imajo rajši naše kot zanesljive, zurjene, vestne, pridne.

Ako bom živel, imam namen, v prihodnjem majniku (letos) podati se v Rim k velikemu kaptelnju. Če me bo pot peljala na Bled, ne vem. Ako bo mogoče, se bodem ondi par ur pomudil in se Vam osebno zahvalil za Vašo veliko prijaznost in in trud v naš prid.

Še ena prošnja. Ali bi ne mogli čast. gospod nam kacin novincev, novink — pridnih Kranjcev, Kranjce poslati v naš misijon? Ali bi se ne dal kak kranjski mladenec za kaj tacega navdušiti? Morebiti bi v Danici bil pravi prostorček za taki oglas?.....

Br. Franc, opat.

† Matej Goričnik, dijak.

Tužno mi je serce, ko poročam žalostno vest o smerti druzega mi prijatelja, Mateja Goričnika. Rodil se je dragi pokojnik 13. kimovca 1872 na Bohinjski Bistrici. Kakor že marsikaterega mladeniča, tako gnala je i njega ukaželjnost že zgodaj od doma. Z veseljem se je nadarjeni mladenič poprijel študij, doveršil tukaj v Ljubljani z odličnim vspehom četrte gimnazijski razred in stopil z najboljšimi nadami v peto, v višjo gimnazijo. Obetal je mnogo njegov bistri um, in z veseljem smo pričakovali, da bode kdaj stopil v versto serčnih bojevnikov za vero in narod. Toda neskončno modri Bog sklenil je drugače.

Gospodovala je lansko leto i v Ljubljani kruta influenza — žalostnega spomina, vergla za nekoliko dni tudi njega na ležišče. Vstal je sicer kmalu, a vstal prezgodaj in bolezen se mu je povernika, hujša od poprej. Ko se mu je nekoliko zboljšalo, nasvetoval je gosp. zdravnik, naj bi šel domov v Boh. Bistrico, dasiravno je za polno ozdravljenje imel malo nade. Doma je kmalu toliko okreval, da se je mogel verniti zopet v Ljubljano. Opravivši poskušnjo za zamujeno prvo polletje upal je, da je bolezen premagana in ni nevarnosti več. Pa žal, bilo ni tako. Smertna kal, ki jo je nosil v sercu, jela je vedno bolj zmagovati. Vernil se je zopet domov in jel polagoma hirati, dokler ni 21. febr. letos nemila smert ugasila mladega življenja. Njegov gosp. stric, tergovec v Ljubljani, ga je bil izročil v stanovanje in hrano pošteni katoliški družini ter je bilo njegovo življenje postavno in čedno; v boleznii je bil miren in v božjo voljo vdan. Vprašan, če mu je kaj hudo, je rekel, da se je še le navadil terpeti. Kar je pri mladini nenavadno: ni se bal umreti; večkrat v življenji je sam pravil njim, ki so bili z njim, da bo mlad umerl. Bil je tedaj blagi pokojnik dober mladenič, marljiv dijak, in škoda res je zanj; tolaži nas pa misel, da je dobri Bog tako hotel. „Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius.“¹⁾ Sej umerl je prav spodbudno. Bil je v boleznii enekrati previden. Nektore minute pred smertjo je rekel materi: „mati,

¹⁾ Modr. 1. 11.

zljaj bom umerl^a, prosil je, naj mu dajo luč, in smehljaje je dušo izdihnil. Nadjamo se, da mlajša brata, ki se tudi v Ljubljani šolata, bodeta starišem in gosp. stricu z lepim življenjem in pridnostjo nadomestovala tega blazega ranjcega. Konečno priporočamo dražega pokojnika vsem prijateljem in znancem, zlasti sošolcem njegovim, v molitev in blag spomin. Naj v miru počiva!
V. Marčić.

Nektera svarila za vsakdanje ljudstvo.

Po vsih deželah se kaže, da ljudstvo s kmetov tišči v mesta, zlasti v velika mesta, tako na Nemškem, Francoskem, Angleškem, pa tudi na Avstrijanskem. Vzrok tega je hlepenje po zložnosti življenja. Tako pa trpi poljedelstvo in sploh blagostanje dežel, ker zmeraj težje je dobiti čeverstih poslov za obdelovanje zemljišč. Veliko moških pobere že vojaštvo, ženstvo pa hiti v tovarne. V več teh okoliščinah je za lepo kerščansko življenje raji slabo kot dobro in tako s tem trpi blaga нравnost. To pa toliko bolj, ker velik del obojega spola, zlasti po mestih, začne nerodno živeti, po nenravnosti stopijo v zakon brez denara in brez premoženja. Vsled zanikarnosti on ali ona v malo letih umerje, zapusti drugemu delu že več ali manj otrok in tu imate naj večo revščino, kateri tudi Vincencijeve družbe in druge dobrotne naprave ne morejo izdatno pomagati.

Prostomišljaške misli se močno razširjajo po mestih, pa tudi že po kmetih. Sej liberaluh ne more živeti, če s svojim brezverstvom tudi družih ne okužuje! Od tod izhajajo naj hujši nesreče. V „Mir“ piše nekdo z dežele: „Pri nas so liberalci že toliko let ljudstvo obdelovali in trapali, da bi bilo treba več let trudnega dela, prej da bi zopet prišli k zavednosti in spoznali velike zmote, v katerih živijo. Zaslepljeni — ne spoznajo, kako malo jim koristijo liberalni nauki. Ali bo mar kmet bolj bogat, če bo o duhovnih gerdo govoril; ali se mu bo živina lepše redila, če ne bo v cerkev hodil; ali bodo posli bolj pridni, če vidijo gospodarja po kerčmah posedati?.. Ko bi se vendar ljudje streznili iz te liberalne pijanosti in neumnosti; ko bi vendar že spoznali, da bodo le potem terdni gospodarji, ako bodo pridno delali, lepo doma ostajali, posle k pobožnosti in pridnosti napeljevali, zraven si pa z lepim življenjem božji blagoslov služili!..“

Razgled po svetu.

Framasonska odgoja knezovičev. Zanesljivi časniki to-le naznanujejo, kar tukaj posnamemo ob kratkem:

Leta 1785 so framasoni posebno zmožnemu pajdašu dali nalogo, da naj bode dvorni učitelj bavarskega prestolonaslednika. Osnova je bila odkrita in zasačena, nekteri zakletnikov so bili zapravdani, glavni hudobnež Weisshaupt pa je bil pête odnesel, dva nemška kneza sta ga bila vzela v brambo, vojvoda Saksonsko-gotajski in Saksonsko-koburški. V naslednje 4 framasonske mreže so bili odmenili vjeti bavarskega princa:

1. Perva peklena mreža je ta-le: Gledalo se bo na to, da princ si prilasti obširnih nauk, pa nobenih temelitih vednosti. Prirojenega verskega čutila ne kaže napadati naravnost; po ovinkih pa se bodo dosegli prav izverstni nasledki. — Druga mreža: Vzgojitelj bode prav natanko študiral značaj svojega učenca; zlasti na dve točki mora posebej meriti: kaj princa najbolj gospoduje? Vzgojitelj naj nagnjenja in strasti pri princu podžiga. Lahkomišljena mladina to rada ima in tako si vzgojitelj (t. j. pohujšljivec) njeno serce pridobi. Skerbi pa naj, da se žeja nikoli popolnoma ne ugasí. Obširna poveršna učenost obrodí nečimernost; nečimernosti pa se je treba prilizovati; neskušena mladina se s hvalo vselej dá zapeljati. — Tretja mreža frajmavrarska je zapeljivo branje. Framasonsko vodilo toraj pravi: Posebna paznost se mora obračati na izvolitev branja v duhu „lože“ (frajmavrarstva) pisana dela naj se povzdigujejo kakor nova neslišana imenitnost v učenosti in slovstveni biser. Framasonstvo mora po vsaki ceni spretno pisatelje zase pridobivati, in potem jih na vse kriplje hvalisati, da se jim slava pridobi. Pisatelje pa, kateri ne pišejo v framasonskem zmislju ali se ne dajo za framasonstvo pridobiti, je treba v nič devati, razvpivati za puble glave, mračnjake, „jezuite“. Beletristika (to je, kužljive knjige, spisi, časniki) — to mora pri princu posebno veliko veljavo imeti. (Ali slišite Slovenci? Bodite na straži, zakaj tudi naši framasonski sužnji so se vsega tega prav dobro naučili od tujcev.)

Več kot trikrat satanska je četrta mreža, ki jo nastavljajo framasoni knježjim sinovom, namreč, samomor. Ta točka pravi: Zelo važno je, da se mladini zgodaj v pogovorih in berilih vcepljuje nekaka zanimivost za samomor in zlagoma celo spoštovanje pred samomorom! Samomor naj se popisuje kot naj višje djanje moške pogumnosti, posebno v nekkih slučajih. — Tako učijo ti sovražni podzemeljski kersti ki se bahajo celo s človekoljubjem, pa priporočajo morijo samega sebe, kar se še pri divjakih malokrat naleti — ti gerdi iškarjoti! (Gl. Solnograško „Kirchenzeitg.“ 24. sveč.)

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec marcij (sušec).

a) Glavni nameni:

Svetost kerščanskega židjenja.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Dalje.)

Poželjenje oči, t. j. lakomnost, se je lotilo sveta, da se bogatinu vsaka odertija, sploh vsako sredstvo zdi pravično, s katerim si svoje premoženje množi, da mu le ne nasprotuje kaka kazenska postava. Nasproti pa kliče socijalist z dozdevno resničnostjo premožnim in revnim: Lastnina je tatvina.

Poželjenje mesa se kaže v očitni nesramnosti. Če se n. pr. z nekaterimi tako imenovanimi umetniki npravna postava v prah teptá, se navadno na našo opravičeno nevoljo zmagosvestno in zaničljivo odgovarja, da so ravno te umetnine, kakor sploh

vsa novošegna umetnost, iz življenja vzete; da bo še kaj boljega na dan prišlo, da le enkrat novošegne misli (nazori) v veljavo pridejo. In res se že bližamo onim časom, pa še malo hitreje, kakor si taki prijatelji umetnosti želé. Socijalist namreč misli, da se mora tudi še zadnji ostanek npravnosti odstraniti, če je že večji del postave odpravljen; ker oni ostanek je le še zato, da si zamorejo bogatini v škodo revežev svoj vžitek zagotoviti.

Napuh življenja se šopiri v derznem bogotajstvu, na strani onih, ki mislijo, da sami sebi zadočujejo, ako imajo v svoji oblasti nekaj učenosti in moči. Socijalist pa gre korak dalje in kliče, da se ne smé govoriti ne o Bogu v nebesih, ne o kakem gospodarju na zemlji.

Kerščanstvo so že skoraj popolnoma vergli iz javnega življenja, ali tudi že nekerščansko življenje je postalo neznosno in povsod se vriva socijalno vprašanje, kako naj bi se predrugačilo očitno družbeno življenje, ker očitno je, da tako dalje gnati se ne smé. Denar vlada svet, nekerščanski svet; zato obrača socijalno vprašanje svojo ost proti imajočim — v socijalni demokraciji. Zastonj; kajti premoženje, ali če je v rokah enega več denarja, kakor v rokah družega, vse to je v naravi človeških razmér, to se ne dá spremeniti in to tudi ne provzročuje socijalnega uboštva; ampak to, da so ljudje, bogati in ubogi, od denarja obsedeni iz ljubezni do njega in iz pohlepnosti po njem, da so hlapci mamonovi, to je revščina, to jo dela terdo in neprenašljivo. Rešenje je pa v kerščanski omejitvi imetja; da se v prstovoljnem uboštvu svetnemu premoženju odpovemo, ali da vsaj, ubogi v duhu, naloženo revščino voljno prenašamo, od obilnosti pa svoje serce odtergamo, da imamo bogastvo kot kapital, od katerega moramo Bogu z dobrimi deli obresti plačevati.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

11. S. Gumbert. Spreobrnjenje bogatih k kerščanski ljubezni. Brezverni in razuzdani očetje. Odverjenje velikih pohujševanj.

12. S. Gregorij Veliki. S. Oče papež. Duhovska in deška semenišča. Poraba odpustka, ki je podeljen danes bratovščini presv. Serca Jezusovega.

13. S. Rozina. Odverjenje brezmernih obrekovanj Cerkve božje. Vstanovitev več samostanskih šol. Velika prednica.

14. S. Matilda. Zenski samostani. Razširjenje blagosnega dela sv. Frančiška Regiškega. Važne volitve.

15. Tiha nedelja. S. Longin. Razširjenje pobožnosti do presv. Serca Jezusovega. Složnost kerščanskega moškega sveta.

16. S. Evzebija. Iznani oropani redovi. Samostan in njegov naraščaj. Cerkve presv. Serca Jezusovega v Dilenburgu, Ekenhajmu, Oberradu in Lubeku.

17. S. Patricij. Irsko. Težavni misijoni v Afriki. Izseljenci. Važne skušnje.

18. S. Edvard. Angleško. Dolžnostna vdeležitev volitev. Ljudski misijoni, duhovne vaje in njihovi voditelji.

19. S. Jožef. rednik našega Gospoda Jezusa Kristusa. Dušna in telesna revščina delavcev. Pospešitelji molitvenega apostolstva. Prav mnogo časnih družinskih skerbi.

(Dalje nasl.)

II Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Vgodno vreme.

Listek za raznoterosti.

Kako je v „kuhinji“? ... Kuhinja ne le kuha, ampak tudi jé! Mesca prosenca nam je kuhinja pojedla za 124 mladenčev celih 189 gld. 43 kr., za mesec svečan pa za 130 dijakov 173 gld. 96 soldov, če tudi je poslednji mesec bilo že nekaj posta in nekaj malo počitnic o doveršeni polletnici. Drugi stanovi namreč obhajajo 25- ali celo 50letnico, šolski ljudje pa tudi že ¼letnico, kajti imajo tako težko delo, da jih vselej nekaj „pade“. Seveda, krivi so tega le profesorji, in učitelji, kakor se „po šolsko“ govori: — včasih pa tudi „gospodinje“, ker jim o večerih pustijo igranje in čenčanje, potlej jim pa „luč upihnejo,“ kakor se včasih pritožbe slišijo. Da pa resnobno rečemo: kateri to zadolžijo, so pravi „tatovi“, kajti dvojke v spričevalih se morajo plačevati po 15 ali celo po 20 gld., kar starem uzame telička iz hleva, pa še ni dosti, in to je kervav denar. Kako se jokajo matere in sestre doma, kadar sin slabo opravi v šoli! Zato „gospodinje“, „ktere pustijo dijake krog postopati ali celo v kerčne zahajati itd., imajo težko butaro na svoji vesti. Tudi marsiktera „študentija“ pahne lahkomišljenega dijaka v dušno in telesno brezno. Zato bi moralo veljati pravilo: „študentu nikoli ne denara v roko.“ Spravljenega naj bi imel poseben odbor gg. profesorjev z direktorjem na čelu, ali pa zanesljivi starši, ter naj naproti splečujejo, kar je treba. To ni brez truda in pritežnosti; pa je potrebno. Serce človeku kervavi, ko vidi, kako lepe zmožnosti se pokopujejo za vselej z miloščinami dobrotnikov.

To za vvod; kajti tudi nekteri naših, so se v dvojke uderli, dasiravno — hvala Bogu! — je njih odvažna in naj večja večina dobro opravila, pa tudi njih čeden del prav dobro. Pomisliti pa je, da pri nas so taki, ki se morajo več del boriti s pomanjkanjem na mnoge strani, in ako se tukaj kateri dobro derži ali še med boljši povzdigne, je vse kaj družega, kakor pa v kakem vstavu, kjer se že naj odličniši zbirajo in so potem z vsim potrebnim preskerbljevani.

Tako se je „minister“ zdaj znosil; če komu ni prav, naj pa pové.

Poslednjič pa: naj serčniša zahvala našim preblagim dobrotnikom — Bog jih vsestransko oblagodaruj in jim plačuj z veliko večim plačilom kot ga moremo s peresom zapisati ali z besedo imenovati!

Iz Ljubljane. Gg. kateheti začetnih šol se posvetujejo, kako naj bi mladina obhajala slavno 300letnico sv. Alojzija. — Z višjih šol se o tem še nič ne sliši. Kaj se bode godilo po deželi?

Za sv. Detinstvo je prišel na svetlo **XI. zvezek** in dobiti ga zamorejo vsi družbeniki, kateri molijo za poganske otročiče in odrajtujejo tiste male soldke za reševanje in katoliško odgojo poganskih otrok.

G. Alojzij Vodnik, kamnosek, naznanja občinstvu, da s l. sušcem je prevzel že 20 let poslujočo delavnico v Ljubljani, in delavnico na Glinicah pri Dravljah. Izdeluje vsaktera cerkvena dela: oltarje, tabernakeljne, prižnice, obhajilne mize, kropilne kamne, cerkvene tlake, grobne spominke itd.

† **V Gorici** je 2. t. m. ob 1 po polnoči umerl prečast. g. Jožef Marušič, častni kanonik, konzist. svetnik, vodja deškega semenišča, profesor na ženskem izobraževališču itd. itd. Bog mu daj večni mir!

Za naše Amerikance nekaj. — Naši izselci v Ameriki zmeraj bolj pogosto želé dobivati „Zgodnjo Danico“ in prosijo, da naj se jim pošilja, naj se naznani cena, in po kaki poti naj bi naj ložej pošiljali naročnino. — Odgovor na to je: Naročnina za Ameriko znaša za celo leto 5 gld. 70 kr., za pol leta 2 gld. 85 kr. Pošlje se naročnina lahko po menjici v pismu do vredništva, ali pa do založništva „Zg. Danice“. Napis svoj naj vsak pové natanko.

Ponuđba. Zanesljiv, 30leten, neoženjen mladeneč želí dobiti kako službo kot cerkvenik; kdor bi tacega potreboval, naj se oglasi pri čč. oo. Lazaristih v Ljubljani.

Deržavni zbor se snide 1. aprila. Izvoljeni so do sklepa našega lista na Kranjskem gg.: Hohenwart, Klun, Pfeifer, Povše, Ferjančič, Poklukar, Šuklje in pl. Globočnik.

Na spodnjem Avstrijskem so v občinah levičarji zgubili vsa poslanstva.

Po zadnjem štetji ima Cislitanija 23 milijonov 835.261 prebivavcev, t. j. 1 milijon in čez 600.000 več kot pred 10 leti. Kranjsko jih ima blizo 500.000, torej čez 17 tisuč več kot pred 10 leti.

Obletnica kronanja sv. Očeta Leona XIII je bila 3. t. m. Sv. Cerkev se je posebej spominjala Njih Svetosti ta dan pri sv. maši. V Rimu so kardinali čestitali in namestnik Kristusov je opomnil, kako je preživel zopet eno leto težav in bridkosti v preganjanju sv. Cerkve.

Amerika. Opatija sv. Ivana, 20. svečana 1891. — Pri nas, hvala Bogú, vse lepo pospešuje. Milgsp. opat P. Bernard Ločnikar so prav zdravi in mirno kermijo svojo ladjico. Izvolili so prečast. o. Severina Gros-a za prijorja. (Serčno čestitamo! Vr.) Radi bi m. g. opat sprejeli kaj več slov. mladencev v samostan, kateri bi imeli veselje in poklic za ameriški naš vinograd.

Unio catholica, nova zavarovalna naprava, kakor piše „Correspondenz-Blatt“, je po enoletnem svojem obstoju že ob novem letu imela 4221 družnikov, med njimi 5 škofov, 15 samostanov, 251 cerkvá itd. Ta naprava je katoliška, marsiktere druge pa so judovske, framasonske itd., ter je res obžalovanja vredno, ako katoličani take sovražnike podpirajo. — se vé, da največkrat po nevednosti.

Duhovske spremembe.

V Kerški škofiji. Čast. g. Peter Kugler, stoljni kaplan v Celovcu, je imenovan za župnika v Greifenburgu; č. g. A. Kristinijak, župnik v Ingolsthalu, je dobil faro v Selčah. Č. g. Štef. Lasnik, provizor v Mali Cirknici, je prezentiran za faro Št. Vid v Podjurski dolini. — Dne 19. t. m. je po dolgem bolehanju umerl č. g. Val. Karpf, dekanijski svetovalec in župnik v Kloštru, rojen 1. oktobra 1846, posvečen 23. jul. 1871. N. v m. p.! — Klostersko faro v Grebinju bode oskerboval č. g. P. Alfons Vakselj, kapl. redovnik. — Razpisani ste fari: Maletinje in Klošter Grebinj do 31. marca.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Preč. g. župnik J. S. 5 gld. — Slavna kmet. Posojilnica na Verhniki 30 gld. — Č. g. župnik Jan. Bizjan 10 gld. — Neimenovan 23 gld. — Č. g. župnik Martin Derčar 10 gld. — „Za pridne dijake“ 5 gld. — D. 40 kr. — Milgsp. prelat dr. A. Čebašek 5 gld. — Pn. gosp. dekan dr. J. Sterbene 50 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Spodnjega Bernika 25 gld. — Iz Podbrezja 92 gld. — Čast. g. Fr. Dolinar, župnik v Horjulu, 7 gld.

Za sv. Očeta: Iz Slavine 4 gld. — Z Vojskega po č. g. admin. J. Regnu 5 gld.

Za Marijanišče: Prečast. gosp. župnik J. Sajovic 5 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Mengeš 38 gld.

Za najpotrebniši misijone: A. M. D. G. 20 gld.

Za zidanje cerkve v Carigradu: A. M. D. G. 10 gld.

Za napravo v Carigradu za spreobračanje razkolnih duhovnov: A. M. D. G. 10 gld.

Za napravo sester sv. Jožefa v Jeruzalemu. A. M. D. G. 10 gld.

Za zidanje cerkve sv. Jožefa v Jeruzalemu. A. M. D. G. 10 gld.

Za odpravo sužnjosti v Afriki: Po prečast. Leskovškem dekanatu: Prečast. g. dekan J. Sterbene 15 gld. 37 kr.; župnija Studenec 19 gld.; Bučka 18 gld. 13 kr.; Raka 18 gld. 50 kr.; Križevo 4 gld. 20 kr.; Čatež 5 gld.; Boštanj 18 gld.; Št. Jernej 19 gld. 80 kr.; Sv. Duh 8 gld.

Za vstanovitev stalne večji rezidence čč. oo. Jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorja“: V. zbirka 1 gld.